GENERALINIO ADVOKATO
NILS WAHL IŠVADA
pateikta 2018 m. lapkričio 15 d.[1]

Byla C-399/17

Europos Komisija
prieš

Čekijos Respubliką

„Pažeidimas – SESV 258 straipsnis – Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 – Atliekų vežimas – Cheminė medžiaga, vadinama TPS-NOLO (*Geobal*) – Neteisėtai atvežtų atliekų grąžinimas – Klasifikacijos klausimai – 28 straipsnis – Cheminė medžiaga, laikytina atliekomis, jeigu nesutariama dėl klasifikacijos – Priimtinumas“

1. Šioje byloje Teisingumo Teismo prašoma nuspręsti, ar Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006[2] (toliau – Atliekų vežimo reglamentas). Kalbant konkrečiau, kyla klausimas, ar Čekijos Respublika pažeidė šio reglamento nuostatas, atsisakydama atsiimti cheminę medžiagą, vadinamą TPS-NOLO (arba *Geobal*), kuri buvo nuvežta į Lenkiją nesilaikant Atliekų vežimo reglamente nustatytų būtinų formalumų.

2. Iškeltas klausimas susijęs su keliais aspektais: plačia ir neapibrėžta atliekų sąvoka ES teisėje, Atliekų vežimo reglamento taikymo sritimi ir ieškinio pareiškimo reikalavimais pagal SESV 258 straipsnį. Visų šių klausimų neįmanoma lengvai išspręsti.

3. Konstatavus, kad šioje byloje pažeidimo nebuvo padaryta, galėtų būti susilpnintas Atliekų vežimo reglamento veiksmingumas ir įgyvendinamumas, nes pagrindinis ir svarbiausias jo tikslas ir sudedamoji dalis yra aplinkos apsauga. Vis dėlto teismams pirmiausia yra privalomi procesiniai principai, kuriais kiekvienoje atskiroje byloje užtikrinamas tinkamas procesas. Šie principai negali būti paaukoti dėl svarbesnio tikslo, kad ir koks kilnus jis būtų.

I. Teisinis pagrindas

A. Atliekų vežimo reglamentas

4. Atliekų vežimo reglamento 1 straipsnyje („Taikymo sritis“) nurodyta, kad šis reglamentas „nustato atliekų vežimo procedūrų ir kontrolės režimą, priklausantį nuo atliekų kilmės, paskirties vietos ir vežimo maršruto, vežamų atliekų tipo ir jų tvarkymo būdo paskirties vietoje“.

1 Originalo kalba: anglų.

2 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006, p. 1).

5. 2 straipsnyje („Sąvokos“) numatyta:

„1. atliekos – kaip apibrėžta Direktyvos 2006/12/EB 1 straipsnio 1 dalies a punkte;

<…>

34. vežimas – tai naudojimui ar šalinimui skirtų atliekų transportavimas, kuris planuojamas ar vykdomas:

    a) tarp vienos šalies ir kitos; <…>;

35. neteisėtas vežimas – tai bet koks atliekų vežimas:

    a) atliekamas pagal šį reglamentą nepranešus visoms susijusioms kompetentingoms institucijoms; arba

    b) atliekamas neturint susijusių kompetentingų institucijų leidimo pagal šį reglamentą; arba

    c) atliekamas turint leidimą, iš susijusių kompetentingų institucijų įgytą klastojant, pateikiant klaidingus duomenis arba sukčiaujant; arba

    d) atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime ar judėjimo dokumentuose; arba

    e) atliekamas tokiu būdu, dėl kurio atliekos panaudojamos ar šalinamos pažeidžiant Bendrijos ar tarptautines taisykles; arba

    f) atliekamas pažeidžiant 34, 36, 39, 40, 41 ir 43 straipsnių nuostatas; arba

    g) kuris, atsižvelgiant į 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytą atliekų vežimą, yra atliekamas:

        i) nustačius, kad atliekos neišvardytos III, IIIA ar IIIB prieduose; [arba]

        ii) nesilaikant 3 straipsnio 4 dalies nuostatų;

        iii) tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas VII priedo dokumente.

<…>“

6. Atliekų vežimo reglamento 3 straipsnyje reglamentuojama bendra atliekų vežimo procedūrų sistema, jame numatant:

„1. Vežant toliau nurodytas atliekas taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir leidimo procedūra pagal šio skyriaus nuostatas:

a) jei skirtos šalinimo operacijoms:

    visos atliekos;

b) jei skirtos naudojimo operacijoms:

    i) IV priede išvardytos atliekos, į kurias *inter alia* įeina Bazelio konvencijos II ir VIII prieduose išvardytos atliekos;

    ii) IVA priede išvardytos atliekos;

iii) atliekos, kurios II, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu;

iv) mišrios atliekos, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu, jei nėra išvardytos IIIA priede.

<…>“

7. Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnyje numatyta, kad atliekos turi būti atsiimamos, jeigu jos yra vežamos neteisėtai, ir nurodyta:

„1. Kai kompetentinga institucija nustato, kad atliekos vežamos neteisėtai, ji nedelsdama apie tai praneša kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

2. Jei už neteisėtą vežimą atsako pranešėjas, išsiuntimo kompetentinga institucija užtikrina, kad šias atliekas:

a) atsiimtų pranešėjas *de facto*; arba, jei nebuvo pateikta jokio pranešimo;

b) atsiimtų pranešėjas *de jure*; arba, jei tai neįvykdoma;

c) atsiimtų išsiuntimo kompetentinga institucija arba jos vardu fizinis ar juridinis asmuo; <…>

<…>

Šis atsiėmimas, naudojimas ar šalinimas įvykdomas per 30 dienų arba per tokį kitą laikotarpį, dėl kurio atitinkamos kompetentingos institucijos gali tarpusavyje sutarti, po to, kai išsiuntimo kompetentinga institucija sužino, arba paskirties ar tranzito kompetentinga institucija jai raštu praneša, apie neteisėtą vežimą ir informuoja apie jo priežastį (-is). <…>

Nė viena kompetentinga institucija neprieštarauja neteisėtai vežamų atliekų grąžinimui. <…>

<…>

7. Kai paaiškėja, kad neteisėtas vežimas vykdomas valstybės narės teritorijoje, kompetentinga institucija, kurios jurisdikcijai priklauso dalis, kurioje aptiktos atliekos, atsako už tai, kad būtų sutarta dėl atliekų saugojimo iki jų grąžinimo ar ne tarpinio naudojimo ar šalinimo alternatyviu būdu.“

8. Atliekų vežimo reglamento 28 straipsnis („Nesutarimai klasifikavimo klausimais“) suformuluotas taip:

„1. Jei išsiuntimo ir paskirties kompetentingos institucijos negali sutarti dėl klasifikavimo, kai reikia nustatyti, ar medžiaga yra atliekos, ar ne, nagrinėjama medžiaga laikoma atliekomis. Tai nepažeidžia paskirties šalies teisės su atvežta medžiaga elgtis pagal savo šalies įstatymus, ir kai šie įstatymai neprieštarauja Bendrijos ar tarptautinei teisei.

<…>

4. 1–3 dalys taikomos tik taikant šį reglamentą, ir nepažeidžia suinteresuotų šalių teisės bet kokį su šiuo klausimu susijusį ginčą išspręsti teisme.“

B. Direktyva 2008/98/EB (toliau – Pagrindų direktyva dėl atliekų)[3]

9. Pagrindų direktyva dėl atliekų pakeitė Direktyvą 2006/12/EB[4], o jos 3 straipsnyje apibrėžiamos sąvokos „atliekos“ ir „pavojingos atliekos“ yra vartojamos taikant Atliekų vežimo reglamentą.

10. 3 straipsnyje „atliekos“ apibrėžiamos kaip „medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti“. Be to, „pavojingos atliekos“ apibrėžiamos kaip „atliekos, kurios turi vieną ar keletą pavojingų savybių, išvardytų III priede“.

11. Pagrindų direktyvos dėl atliekų 6 straipsnyje nurodomos aplinkybės, kai atliekos nebelaikomos atliekomis:

„1. Tam tikros konkrečios atliekos nustoja būti atliekomis, kaip apibrėžta 3 straipsnio 1 punkte, kai su jomis atliekama naudojimo operacija, įskaitant perdirbimą, ir jos atitinka konkrečius kriterijus, kurie turi būti parengti laikantis šių sąlygų:

a) medžiaga ar objektas yra visuotinai naudojamas konkretiems tikslams;

b) tokiai medžiagai ar objektui egzistuoja rinka ar paklausa;

c) medžiaga ar objektas tenkina techninius reikalavimus konkretiems tikslams ir atitinka produktams taikytinus galiojančius teisės aktus bei standartus; ir

d) naudojant medžiagą ar objektą nebus padarytas bendras neigiamas poveikis aplinkai ar žmonių sveikatai.

<…>

4. Kai Bendrijos lygiu kriterijai dar nėra nustatyti pagal 1 ir 2 dalyse nurodytą procedūrą, valstybės narės gali konkrečiais atvejais nuspręsti, ar tam tikros atliekos nustojo būti atliekomis atsižvelgiant į taikytiną teisminę praktiką. Apie tokius sprendimus jos praneša Komisijai <…>“

12. Pagal Pagrindų direktyvos dėl atliekų 40 straipsnį ši direktyva turėjo būti perkelta į nacionalinę valstybių narių teisę iki 2010 m. gruodžio 12 d.

C. Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 (toliau – REACH reglamentas)[5]

13. REACH reglamento 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad juo siekiama „užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, įskaitant cheminių medžiagų pavojaus vertinimo alternatyvių metodų skatinimą, taip pat laisvą cheminių medžiagų judėjimą vidaus rinkoje, tuo pačiu didinant konkurencingumą ir skatinant inovacijas“.

14. REACH reglamento 2 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „[Direktyvoje 2006/12] apibrėžtos atliekos nėra laikomos chemine medžiaga, mišiniu ar gaminiu, kaip apibrėžta [šiame reglamente] <…>“.

3 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008, p. 3).

4 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl atliekų (OL L 114, 2006, p. 9).

5 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006, p. 1).

15. Šio reglamento 128 straipsnyje nurodyta:

„1. Atsižvelgiant į 2 dalį, valstybės narės negali uždrausti, apriboti ar kliudyti gaminti, importuoti, tiekti rinkai arba naudoti cheminę medžiagą – atskirą ar esančią mišinio ar gaminio sudėtyje, kuriai taikomas šis reglamentas, jei ji atitinka šio reglamento reikalavimus ir tam tikrais atvejais Bendrijos teisės aktus, priimtus šiam reglamentui įgyvendinti.

2. Nė viena šio reglamento nuostata nekliudo valstybėms narėms taikyti esamas ar nustatyti nacionalines taisykles, skirtas apsaugoti darbuotojus, žmonių sveikatą ir aplinką, taikomas tais atvejais, kai šiuo reglamentu nėra suderinti cheminės medžiagos gamybos, tiekimo rinkai ar naudojimo reikalavimai.“

II. Bylos aplinkybės ir ikiteisminė procedūra

16. 2010 m. gruodžio 3 d. Jiří Paškůj, asmuo, kuriam taikoma Čekijos teisė, ir bendrovė *Biuro Rozwoju Gospodarczego Sp. z.o.o*. (toliau – BRG), kurios buveinė yra Sosnovece, Lenkijoje, sudarė sutartį dėl 58 000 tonų TPS-NOLO (*Geobal*), naudotino cemento gamybai, vežimo.

17. Kaip teigia Komisija, Čekijoje veikiantis ūkio subjektas 2010 m. pabaigoje ir 2011 m. pradžioje išgabeno maždaug 20 000 tonų TPS-NOLO (*Geobal*), kurį sudaro deguto rūgštis (perdirbant naftą susidarantis likutis, Europos atliekų katalogo kodas 05 01 07*), anglies dulkės ir kalcio oksidas, į žemės sklypą, esantį Katovicuose, Karol Woźniak gatvėje, kurį nuomojosi BRG. Kažkuriuo metu – nuo 2011 m. pradžios iki 2011 m. rugsėjo 11 d. – šią medžiagą aptiko kompetentinga Lenkijos valdžios institucija.

18. 2011 m. rugsėjo 11 d. kompetentingos Lenkijos valdžios institucijos pranešė kompetentingai Čekijos valdžios institucijai apie aptiktą medžiagą, kurią Lenkijos valdžios institucijos laikė neteisėtai įvežta į Lenkiją, kaip tai suprantama pagal Atliekų vežimo reglamento 2 straipsnio 35 punkto a papunktį, nes nei siuntėjas, nei gavėjas nepranešė Lenkijos valdžios institucijoms apie atliekų vežimą, kaip numatyta to paties reglamento 3 straipsnyje. Kadangi Lenkijos valdžios institucijos nusprendė, kad ši cheminė medžiaga yra pavojingos atliekos, priskiriamos prie Atliekų vežimo reglamento IV priedo („Gudrono likučių atliekos (išskyrus asfalto cementą), kurios susidaro rafinuojant, distiliuojant ir pirolizės būdu apdorojant organines medžiagas“), jos laikėsi nuomonės, kad apie šios medžiagos vežimą reikėjo iš anksto raštu pranešti ir gauti sutikimą.

19. Vykstant administracinei procedūrai Čekijos pilietis, atsakingas už cheminės medžiagos išvežimą į Lenkiją, pateikė bendrovės patvirtintus standartus ir įrodymus, kad aptariama cheminė medžiaga įregistruota pagal REACH reglamentą ir kad ji naudojama kaip kuras.

20. Po to, kai kompetentingos Čekijos valdžios institucijos per administracinę procedūrą atsisakė priversti Čekijos pilietį išsivežti cheminę medžiagą atgal į Čekijos Respubliką, nors Lenkijos valdžios institucijos rėmėsi Atliekų vežimo reglamento 28 straipsniu, kuriame numatyta, kad nesutarimo atveju medžiaga laikytina atliekomis, 2014 m. vasario 4 d. Komisijai buvo paduotas privatus skundas.

21. 2014 m. birželio 12 d. Komisija nusprendė toliau nagrinėti skundą ir pradėjo tyrimą („ES Pilot“ byla Nr. 6603/14/ENVI). Atsakyme į „ES Pilot“ užklausą Čekijos Respublika nurodė, kad TPS-NOLO (*Geobal*) yra įregistruota pagal REACH reglamentą, todėl ji nelaikoma atliekomis. Taigi Atliekų vežimo reglamentas šiai medžiagai nebuvo taikomas.

22. Išnagrinėjusi Čekijos Respublikos atsakymą, Komisija padarė išvadą, kad Čekijos Respublika pažeidė ES teisę, neįvykdžiusi įsipareigojimų pagal Atliekų vežimo reglamentą ir Pagrindų direktyvą dėl atliekų. Todėl 2015 m. vasario 20 d. Komisija nusiuntė Čekijos Respublikai oficialų pranešimą. Čekijos Respublika atsakė į jį tą pačią dieną, iš esmės pakartodama argumentus, kuriuos ji pateikė atsakyme į „ES Pilot“ užklausą.

23. Po to, kai Lenkijos aplinkos apsaugos inspektorius informavo, kad aptariama medžiaga vis dar neišvežta atgal į Čekiją, ir išnagrinėjusi Čekijos Respublikos argumentus atsakyme į oficialų pranešimą, Komisija 2015 m. spalio 22 d. raštu nusiuntė pagrįstą nuomonę Čekijos Respublikai, nurodydama priežastis, dėl kurių negali sutikti su Čekijos valdžios institucijų argumentais, jog nėra taip, kad ši valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Atliekų vežimo reglamentą, visų pirma jo 24 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio 1 dalį.

24. Čekijos Respublika pateikė atsakymą 2015 m. gruodžio 18 d. raštu, nurodydama, kad laikosi teisinės pozicijos, jog įvykdė įsipareigojimus pagal šias nuostatas, nes aptariama medžiaga tuo metu, kai buvo atvežta į Lenkiją, nebuvo atliekos.

25. Išnagrinėjusi Čekijos Respublikos atsakymo į pagrįstą nuomonę argumentus, Komisija konstatavo, kad pažeidimas dar nenutrauktas. Be to, Komisija nėra informuota apie jokias priemones, kurių Čekijos Respublika ėmėsi siekdama įvykdyti įsipareigojimus pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio 1 dalį.

III. Procesas Teisingumo Teisme ir pateikti reikalavimai

26. 2017 m. liepos 3 d. pareikštame ieškinyje Komisija prašo Teisingumo Teismo:

– pripažinti, kad, atsisakydama užtikrinti medžiagos, žinomos pavadinimu TPS NOLO (*Geobal*), atvežtos iš Čekijos Respublikos į Katovicus (Lenkija), grąžinimą į Čekiją, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio 1 dalį,

– priteisti iš Čekijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

27. Čekijos Respublika prašo Teisingumo Teismo:

– atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

28. Čekijos vyriausybė ir Komisija buvo išklausytos 2018 m. rugsėjo 20 d. posėdyje.

IV. Analizė

29. Savo ieškinyje Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad, neužtikrindama cheminės medžiagos TPS-NOLO (*Geobal*), kuri buvo nuvežta iš Čekijos Respublikos į Katovicus (Lenkija), grąžinimo į Čekiją, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio 1 dalį.

30. Toliau pirmiausia pateiksiu šalių argumentus, o tada analizuosiu Komisijos ieškinį.

A. Šalių argumentai

31. Komisijos ieškiniui trūksta struktūros, todėl sunku aiškiai išskirti jos argumentus. Vis dėlto, apibendrinant pateiktus ieškinio pagrindus ir pagrindinius argumentus, Komisijos pozicija apibūdinta toliau.

32. Komisija teigia, pirma, kad cheminė medžiaga TPS-NOLO (*Geobal*), kuri buvo atvežta iš Čekijos Respublikos į Lenkiją ir kuri susidarė iš atliekų šalinimo vietoje (Ostravo atliekų baseinuose) esančių pavojingų atliekų, yra saugoma kitoje atliekų šalinimo vietoje Čekijos teritorijoje ir yra priskiriama prie gudrono likučių atliekų, kurios susidaro rafinuojant, distiliuojant ir pirolizės būdu apdorojant organines medžiagas. Be to, Lenkijos valdžios institucijos šią medžiagą laiko atliekomis, kaip tai suprantama pagal Atliekų vežimo reglamento IV priedą.

33. Antra, kadangi Čekijos Respublika ginčija šios cheminės medžiagos klasifikavimą kaip atliekų, remdamasi medžiagos registracija pagal REACH reglamentą, iškilo klasifikacijos klausimas, kaip tai suprantama pagal Atliekų vežimo reglamento 28 straipsnio 1 dalį. Šioje nuostatoje numatyta, kad medžiaga atitinkamai turi būti laikoma atliekomis.

34. Vis dėlto, trečia, Komisijos teigimu, REACH reglamentas niekaip neužtikrina, kad medžiagos naudojimas nesukelia jokio žalingo poveikio aplinkai ar žmogaus sveikatai ar kad medžiaga automatiškai nustoja būti atliekos. Nesant nacionalinio sprendimo, patvirtinančio, kad medžiaga nebėra atliekos, registracijos pagal REACH reglamentą neįmanoma laikyti galiojančia, remiantis šio reglamento 2 straipsnio 2 dalimi.

35. Galiausiai, kadangi atariama medžiaga buvo pervežta per sieną apie tai nepranešus, šis vežimas turi būti laikomas neteisėtu, kaip tai suprantama pagal Atliekų vežimo reglamento 2 straipsnio 35 punkto a papunktį. Tokiu atveju išsiuntimo valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos informuojamos apie vežimą, kad būtų užtikrintas aptariamos medžiagos atsiėmimas pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalį. Čekijos Respublika atsisakė tai padaryti. Registracija pagal REACH reglamentą, kurio 3 straipsnyje užtikrinamas laisvas cheminių medžiagų, mišinių ar gaminių judėjimas, nepakeičia šios pareigos, nes atliekos aiškiai nepatenka į REACH reglamento taikymo sritį.

36. Vis dėlto Čekijos vyriausybė teigia, kad šiai bylai reikšmingu laikotarpiu cheminė medžiaga nebuvo laikoma atliekomis, kaip tai suprantama pagal Pagrindų direktyvos dėl atliekų 3 straipsnio 1 dalį, nes ji įregistruota pagal REACH reglamentą ir yra naudojama kaip kuras. Be to, ši vyriausybė teigia, kad Komisija negali remtis Atliekų vežimo reglamento 28 straipsnio 1 dalimi. Jeigu valstybė narė galėtų savavališkai taikyti 28 straipsnio 1 dalį, nesant jokio objektyvaus požymio, kad medžiaga iš tikrųjų yra atliekos, būtų šiurkščiai pažeistas laisvas prekių judėjimas. Valstybės narės galėtų, pavyzdžiui, riboti maisto produktų importą iš kitų valstybių narių.

37. Čekijos vyriausybė iš esmės teigia, jog Komisija neįrodė, kad nagrinėjamas vežimas buvo atliekų vežimas, kaip tai suprantama pagal Atliekų vežimo reglamentą, todėl tai nebuvo neteisėtas vežimas pagal šį reglamentą. Taigi Čekijos vyriausybė mano, kad Komisijos ieškinys yra akivaizdžiai nepagrįstas.

38. Vis dėlto šalys nesiginčija, kad cheminė medžiaga TPS-NOLO (*Geobal*) iš Čekijos Respublikos buvo atvežta į Lenkiją.

39. Kadangi Komisijos ieškinys nepakankamai aiškus, pirmiausia reikėtų įvertinti jo priimtinumą.

B. Priimtinumas

40. Čekijos Respublika nepateikė nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo. Tačiau Teisingumo Teismas gali savo iniciatyva patikrinti, ar yra įvykdytos SESV 258 straipsnyje nustatytos ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pareiškimo sąlygos ir ar pateiktas reikalavimas atitinka reikiamus procesinius reikalavimus [6].

41. Iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 120 straipsnio ir iš jurisprudencijos, susijusios su šia nuostata, aišku, kad ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas ir ieškinio pagrindų santrauka ir kad ši informacija turi būti pakankamai aiški ir tiksli, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – priimti sprendimą dėl ieškinio. Darytina išvada, kad esminės faktinės aplinkybės ir teisiniai pagrindai, kuriais grindžiamas ieškinys, turi būti nuosekliai ir suprantamai išdėstyti paties ieškinio tekste [7]. Kaltinimai turi būti suformuluoti nedviprasmiškai siekiant išvengti, kad Teisingumo Teismas priimtų sprendimą *ultra petita* arba iš viso nepriimtų sprendimo dėl vieno iš jų [8].

42. Konkrečiau kalbant, Komisijos ieškinyje turi būti nuosekliai ir išsamiai išdėstytos priežastys, dėl kurių Komisija yra įsitikinusi, jog atitinkama valstybė narė neįvykdė vieno iš įsipareigojimų pagal Sutartis [9]. Be to, ieškinio paaiškinimas turi atitikti pateiktus reikalavimus [10].

43. Šioje byloje Komisija prašo Teisingumo Teismo nuspręsti, kad atsisakydama užtikrinti cheminės medžiagos TPS-NOLO (*Geobal*), kuri iš Čekijos Respublikos buvo nuvežta į Katovicus (Lenkija), grąžinimą į Čekijos Respubliką, pastaroji valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio 1 dalį.

44. Vis dėlto iš Komisijos ieškinyje pateiktų argumentų ar iš Komisijos per teismo posėdį pateiktų atsakymų į Teisingumo Teismo klausimus nėra aišku, kokiais pagrindais Komisija grindžia savo ieškinį [11]. Iš ankstesniame šios išvados punkte nurodytų dviejų nuostatų kylantys įpareigojimai nėra nuosekliai apibrėžti.

45. Komisija lyg ir teigia, kad Atliekų vežimo reglamente valstybėms narėms nustatyta absoliuti ir besąlygiška pareiga užtikrinti tam tikrų siuntų, kuriose, kitos valstybės narės nuomone, yra atliekų, grąžinimą. Ji teigia, kad tokia pareiga išlieka, neatsižvelgiant į atvejo aplinkybes ir nepaisant to, ar cheminė medžiaga ar objektas iš tiesų yra atliekos. Tokiu atveju valstybė narė, kuriai taikoma ši pareiga, negalėtų niekaip apsiginti, kad išvengtų ginčijamos siuntos atsiėmimo.

46. Kartu Komisija, atrodo, mano, kad pareiga atsiimti siuntą neegzistuoja, kai cheminė medžiaga ar objektas iš tiesų nėra atliekos. Taigi Komisija savo ieškinyje skiria daug vietos įrodinėjimui, kad aptariama medžiaga iš tikrųjų yra atliekos, taip lyg ir leisdama suprasti, kad pareigos atsiradimas priklauso nuo to, ar aptariama medžiaga iš tikrųjų yra atliekos.

47. Manau, kad šie argumentai yra nesuderinami tarpusavyje.

6 Žr. 2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Komisija / Portugalija*, C-34/11, EU:C:2012:712, 42 punktą ir nurodytą jurisprudenciją. Taip pat žr. 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-233/14, EU:C:2016:396, 33 punktą; 2012 m. sausio 26 d. Sprendimo *Komisija / Slovėnija*, C-185/11, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:43, 28–30 punktus ir nurodytą jurisprudenciją ir 2007 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Komisija / Suomija*, C-195/04, EU:C:2007:248, 21 punktą ir nurodytą jurisprudenciją.

7 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-233/14, EU:C:2016:396, 32 punktas ir nurodyta jurisprudencija. Taip pat žr. 2003 m. sausio 9 d. Sprendimo *Italijos Respublika / Europos Bendrijų Komisija*, C-178/00, 6 punktą ir 2007 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Komisija / Suomija*, C-195/04, EU:C:2007:248, 22 punktą ir nurodytą jurisprudenciją.

8 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-233/14, EU:C:2016:396, 34 punktas ir nurodyta jurisprudencija.

9 Žr. 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-233/14, EU:C:2016:396, 35 punktą ir nurodytą jurisprudenciją.

10 Žr. 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija*, C-55/03, nepaskelbtas Rink., EU:C:2004:628, 28 ir 29 punktus ir 2012 m. sausio 26 d. Sprendimo *Komisija / Slovėnija*, C-185/11, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:43, 30–33 punktus.

11 Žr. 2007 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Komisija / Suomija*, C-195/04, EU:C:2007:248, 28–30 punktus.

48. Man atrodo, kad Komisija du alternatyvius argumentus suplakė į vieną. Galbūt todėl pateikti argumentai atrodo painūs ir nenuoseklūs.

49. Papildomos painiavos prideda neįprastas ieškinio surašymo būdas. Užuot pateikusi savo poziciją, Komisija atsako į Čekijos Respublikos argumentus, kuriuos ši pateikė atsakydama į pagrįstą nuomonę. Todėl Teisingumo Teismui šioje byloje būtų labai sunku išskirti Komisijos pateikiamus argumentus, nes skaitant ieškinį bylos aplinkybes tenka atkurti iš šių priešinių argumentų.

50. Šiuo klausimu vertėtų pažymėti, kad ES teismas negali užimti ieškovo ar jo advokato vietos, mėgindamas nustatyti tuos ieškinio argumentus, kurie, jo manymu, patvirtina šalies reikalavimus [12].

51. Be to, man sunku suprasti, kodėl Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad yra padarytas pažeidimas, kai ateityje gali paaiškėti, kad tai visai ne pažeidimas. Nesu tikras, ar SESV 258 straipsnyje nurodyta procedūra apskritai galėtų būti taikoma esant tokiam sąlyginiam pažeidimui *pro tempore* [13]. Bet kuriuo atveju, jeigu Komisija iš tiesų siekia argumentuoti tokį pažeidimą, ji nenurodė motyvų, dėl kurių nusprendė, kad toks pažeidimas buvo padarytas.

52. Be to, Komisijos ieškinio neaiškumas turėjo įtakos Čekijos Respublikos atsiliepimui į jį. Kadangi Komisija neaiškiai apibrėžė valstybių narių įsipareigojimus pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio 1 dalį, Čekijos Respublika neturėjo galimybės pateikti išsamaus atsiliepimo.

53. Tokiomis aplinkybėmis laikausi nuomonės, kad Teisingumo Teismas neturi pakankamai informacijos, kad galėtų įvertinti ES teisės pažeidimą, kuriuo yra kaltinama Čekijos Respublika, taigi ir nustatyti Komisijos nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo buvimą [14].

54. Atsižvelgdamas į tai, suprantu, kodėl Komisijai tikriausiai buvo sunku nuosekliai nurodyti savo ieškinio motyvus. Visų pirma, atsižvelgiant į Atliekų vežimo reglamento 28 straipsnį, atrodo, kad skirtingų šios nuostatos dalių tekstas sunkiai dera su likusia šio reglamento dalimi ir taikomais aiškinimo principais.

55. Nepaisydamas to, darau išvadą, kad ieškinys turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

V. Išvada

56. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

– atmesti ieškinį kaip nepriimtiną,

– priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

12 Šiuo klausimu žr. generalinio advokato P. Léger išvados byloje *Italija / Komisija*, C-178/00, EU:C:2002:541, 9 punktą ir nurodytą jurisprudenciją.

13 Pagal analogiją žr. 2000 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-341/97, EU:C:2000:434, 9–10 ir 18–21 punktus ir 2009 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-424/07, EU:C:2009:749, 25–31 punktus.

14 Žr. 2007 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Komisija / Suomija*, C-195/04, EU:C:2007:248, 32 punktą ir nurodytą jurisprudenciją.